

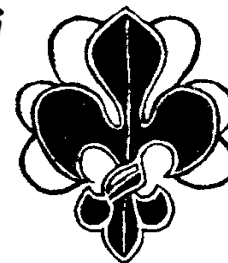
Związek Harcerstwa Rzeczypospolitej

GŁÓWNA KWATERA HARCEREK

00-589 Warszawa, ul. Litewska 11/13

tel./fax: 022 629 12 39

www.harcerki.zhr.pl; e-mail: gkhek@zhr.pl

Kierunki rozwoju Organizacji Harcerek

od 2014

Dokument niniejszy jest wynikiem obserwacji, jakie miały miejsce w Organizacji Harcerek Związku Harcerstwa Rzeczypospolitej w latach 2012-2014 z perspektywy Głównej Kwatery. Dokument zawiera ogólne wskazówki, które powinny stanowić materiał wyjściowy do analizy podejmowanych działań dla komend chorągwi.

CEL

Zgodnie ze Statutem ZHR celem Związku jest wychowanie człowieka metodą harcerską – w myśl Przyrzeczenia i Prawa Harcerskiego – do świadomej postawy obywatelskiej w poczuciu współodpowiedzialności za losy własnej rodziny, narodu i państwa polskiego (§5 pkt. 1).

Celem Organizacji Harcerek ZHR jest zatem pełne wychowanie młodych dziewcząt i kobiet do aktywnej postawy wobec otaczającej je rzeczywistości.

Kierunki wzmacniające skuteczność realizacji misji:

- Więcej uwagi powinno być poświęcone rzetelnej realizacji próby wędrowniczki i HR – przede wszystkim od strony opiekunki, ale też Kapituły Stopnia. Odnosimy wrażenie, że większość trudności z realizacją prób instruktorskich, dotyczy właśnie kompetencji, cech i wartości zawartych w wymaganiach na próby stopni harcerskich.
- Wychowanie osoby powinno być skierowane na:
  - empatię, życie w grupie, służebność wobec grupy jako przygotowanie do życia w rodzinie, z bliskimi w obecnym kryzysie relacji międzyludzkich
  - pogłębianie patriotyzmu poprzez wspieranie polskiego PKB, aktywne uczestnictwo w życiu społeczności lokalnej, pracę z patronką, podejmowanie tematów z historii Polski i tworzących ją ludzi, wędrowki po ziemi ojczystej, przekaz w piosenkach, jako przygotowanie do podjęcia współodpowiedzialności za losy narodu i Polski
  - kontakt z naturą (zwłaszcza w programach kolonii i obozów), jako podwaliny zdrowia psychicznego i przygotowanie do zdrowego funkcjonowania w poszerzającym się świecie wirtualnym.
- Należy wykorzystywać wszelkie okazje, by wyróżniać rzetelność w działaniach instruktorek i drużyn (np. podczas imprez OH-ek będziemy dalej wyróżniać rzetelne zgłoszenia – terminowe i zgodne z późniejszą obecnością), zwłaszcza przy realizacji prób pwd i phm (także w terminowości zgłoszeń względem KI).
- Należy rozważyć na gruncie działań chorągwi wyróżnianie instruktorek i jednostek, które dbają o:
  - aktywny udział w działaniach chorągwi
  - umundurowanie zgodne z regulaminem

– porządek

Na forum OH-ek, podczas każdej imprezy instruktorki, które spełnią powyższe kategorie będą wyróżniane i podawane do wiadomości publicznej.

- Należy przyjrzeć się wnikliwie stosowanym w gromadach i drużynach konsekwencjom za nieprzestrzeganie zasad. Pobieżna obserwacja wskazuje, że większość z nich jest niezgodna z założeniami personalizmu chrześcijańskiego.
- W związku z reformą edukacyjną można wykorzystać materiały dotyczące starszych harcerzek w drużynach harcerzek oraz 6-latków w gromadach przygotowane przez kurs harcmistrzyń „Przedświt”.
- Należy przeciwdziałać infantyilizacji harcerstwa oraz wykorzystywania przez poszczególne poziomy metodyczne niewłaściwych tym poziomom narzędzi (np. fabularyzowanie działań w drużynach harcerzek lub na kursach metodyki ruchowej, brak wycieczkowania pieszego w gromadach, zanik biwakowania pod namiotami u harcerzek).
- Należy wprowadzić zasadę, zgodnie z którą instruktorki zmieniające miejsce pobytu w związku ze studiami, pracą itp. zgłaszają swoją obecność do komendantki chorągwi miejsca pobytu, by umożliwić sobie udział w lokalnych uroczystościach, prowadzeniu zajęć na kursach i innych aktywnościach, które mogą podjąć, równocześnie pełniąc służbę w macierzystej chorągwi.
- Wykorzystanie działań harcerskich jako fachowego przygotowania do życia zawodowego – położenie nacisku na profesjonalizację, specjalizacje instruktorek, wyjazdy zagraniczne, budowanie sieci kontaktów, stawianie na pasję i zainteresowania, umożliwienie rozwijania ruchów programowych na dowolną skalę (pierwszej pomocy, działań kryzysowych, turystycznych, INO, sportowych, spotkań młodzieżowych, zespołowych, historycznych, aktywności lokalnej, przedsiębiorczości, ekologicznych, kulturalnych, muzycznych, gier miejskich, internetowych, graficznych, programowania, mediów społecznościowych, fotograficznych, programów GIS, itp).
- Należy stworzyć formułę współpracy z instruktorkami rezerwy i przyjaciółmi ZHR w porozumieniu z instruktorką z ramienia OH-ek odpowiedzialną za aktywizację instruktorek rezerwy.
- Instruktorki powinny mieć przestrzeń i być zachęcane do zdobywania specjalistycznych uprawnień państwowych (np. kurs ratownika wodnego, przewodnika górskiego, itp.).
- Należy systematycznie i planowo wydawać materiały metodyczne oraz zainicjować wymianę programów wypracowanych przez poszczególne środowiska.
- W środowiskach, w których nie ma corocznych kursów danego rodzaju należy stworzyć mechanizmy zapewnienia ciągłości kształcenia (np. wysyłać instruktorkę do kadry kursu w innej chorągwi).
- Należy doprowadzić do systematycznej współpracy pomiędzy chorągwanymi szkołami instruktorek zmierzającej do wymiany dobrych praktyk i wyrównania poziomu szkoleń.
- Należy dążyć do tego, by w kadrze hufca były instruktorki z tych poziomów metodycznych, z jakich są jednostki w hufcu, by wspierały hufcową w podnoszeniu poziomu pracy metodycznej jednostek.
- Należy dbać o to, by liczba jednostek w hufcu umożliwia pracę z zastępem drużynowych oraz systematyczny kontakt z jednostkami.

- Ze względów programowych, metodycznych oraz zasad bezpieczeństwa maksymalna liczba harcerek w drużynie i zuchenek w gromadzie nie powinna przekraczać 32 osób.
- Warto rozważyć opracowanie formy zakończenia aktywnej służby w Organizacji Harcerek przez harcerki i instruktorki. Celem wychowania harcerskiego jest przygotowanie do życia w społeczeństwie – zatem pewnego rodzaju świętem winno być rozesłanie „absolwentek” do służby na innych polach.
- Drużyny najwyższych mian powinny szczególną troskę kłaść na zakładanie lub wspieranie powstających nowych jednostek, otaczając je wsparciem kadrowym, organizacyjnym i metodycznym w pierwszych latach rozwoju.
- Kształcenie osób, które wstępują do harcerstwa jako dorosłe powinno opierać się na pracy z opiekunką, zdobyciu potrzebnego doświadczenia wyrażonego zdobyciem stopnia i zaakceptowaniu idei harcerskiej. Kurs jest ostatnim ogniwem tego procesu. Szczegółowe wytyczne zawarte są w dokumencie „Kształcenie dorosłych”.
- Należy przemyśleć system zwracania kosztów przejazdu. Tradycyjny pomysł zwracania wszystkim w jedną stronę nie uwzględnia prawdziwych potrzeb oraz nie daje szansy na świadome podjęcie decyzji o potrzebach finansowych jednostki.
- Warto dzielić się opisami działań chorągwi na łamach www.harcerki.zhr.pl, by dbać o promocję i inspirację.
- Należy przygotować drużynowe do animowania środowiska rodziców harcerek i kształtowania partnerskich relacji z rodzicami.
- Należy unikać udziału w uroczystościach państwowych i innych wydarzeniach, w których udział harcerek może być traktowany instrumentalnie.
- Należy dążyć do zarchiwizowania i upowszechniania już 25-letniej historii żeńskiego harcerstwa w ZHR z terenu chorągwi.
- Należy zwracać uwagę na to, by podczas kursów, obozów, kolonii, zimowisk, biwaków, spotkań nasze żywienie pełniło rolę wychowawczą – było zdrowe, estetycznie podane, możliwie naturalne, samodzielnie przygotowane, urozmaicone, innowacyjne.
- Rozważyć potrzebę stworzenia programów długofalowych związanych z wybranymi priorytetami realizowanymi w całej Organizacji Harcerek lub wynikających z potrzeb chorągwi.
- Służba powinna dotyczyć wszystkich poziomów metodycznych, ale szczególny nacisk na służbę powinien być położony wśród wędrowniczek. Należy zwrócić uwagę, aby podejmowana służba była realnie potrzebna.
- Należy ustalić obszar współpracy między hufcami/chorągwią a kręgami harcerstwa starszego na terenie chorągwi, przy okazji wizytując i weryfikując zgodność działania kręgów z regulaminem (nadzór nad kręgiem należy do komendantki chorągwi).
- Doświadczenie zdobywane w ramach pełnionej funkcji najwięcej ma wartości jeśli zostaje przekazane w działaniu – osobie w postaci „dwójki” lub „wice”, a nie półce w postaci podsumowania i wniosków. Dotyczy imprez cyklicznych oraz ciągłej służby.
- Zasadnym jest rozważenie wdrożenia w chorągwi programów: Przygotowana Przyboczna, Wnikliwa Wizytacja, Obecna Opiekunka – jako priorytetów z perspektywy Organizacji.